

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Rácz Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Polgáry Gyula ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása iránt a Miskolci Munkaügyi Bíróságnál 4.M.1384/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.876/2010/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.876/2010/5. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - külön felhívásra - 80.000 (nyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes 2007. október 8-ától állt az alperes alkalmazásában felvonószerelő karbantartó munkakörben. A felperest 2008. szeptember 8-án R.P. csoportvezető K.I. ügyvezető irodájába hívatta, ahol őt arról tájékoztatták, hogy a gyermekkora óta fennálló hallásproblémáját vizsgáltassa ki, mivel a munkatársak nem mernek vele együtt dolgozni. A felperes ezt követően is liftszerelési munkákat végzett a korábbi munkakörében, 2008. október 11-én, szombaton A.A.-val ügyeleti beosztást látott el. A felperes 2008. október 13-án táppénzes állományba került, aznap B.-n fülészeti vizsgálaton esett át, majd október 15-én, illetve 16-án kórházi kezelésben részesült egy, a lábán történő visszérműtét elvégzése céljából. Az alperes 2008. október 14-én a felperes részére postán feladta a 2008. október 10. napján kelt „leszámolási dokumentumok átadása” megjelölésű iratot. Ebben rögzítette, hogy 2008. október 10-én 16.00 órakor a felperes nem jelent meg az irodában a leszámoló papírjainak átvétele érdekében, ezért kénytelen azokat postai úton megküldeni. Emlékeztette a felperest, hogy 2008. szeptember 8-án R.P. jelenlétében tájékoztatta, hogy ezen a napon a munkaviszonyát felmondja, mert az egészségi állapota nem teszi lehetővé a felvonókarbantartókénti alkalmazását. Kérte, hogy 2008. október 10-én jelenjen meg az irodában leszámoló papírjainak átvétele érdekében, aminek a felperes nem tett eleget. A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a jogviszonyát jogellenesen szüntette meg, és a jogellenességhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását igényelte. A Miskolci Munkaügyi Bíróság 4.M.1384/2008/35. számú ítéletével megállapította, hogy a felperes munkaviszonyát az alperes jogellenesen szüntette meg, ezért kötelezte hat havi átlagkeresetnek megfelelő 667.080 forint és 55.590 forint felmentési időre járó bér, valamint 100.000 forint perköltség

megfizetésére. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felmondás tartalma szerint a felperest 2008. szeptember 24. napjától kezdődően a munkavégzés alól felmentették, nem vitásan azonban ezt követően is ellátta tevékenységét. A 2008. október 11-ére dátumozott javítási munkalap szerint a munkavállaló A.A.-val személyfelvonó szerelési munkálatokat végzett ezen a napon.

A bíróság a meghallgatott tanúk nyilatkozatáról kifejtette, hogy valamennyien az alperes ügyvezetője által irányított cég munkavállalói, a társaság telephelyén végzik a munkájukat, az írásbeli bizonyítékokat az alperes állította ki, azok elkészültének körülményei pedig kétségesek. A 2008. október 10-én kelt tájékoztatás megfogalmazása olyan tartalmú, hogy az nem utal arra, miszerint a rendes felmondás a felperes részére átadásra került volna. Amennyiben csak a leszámoláshoz szükséges iratokat küldik meg a felperes részére, abban az esetben elég lett volna arra utalni, hogy ténylegesen átadásra került a felmondás. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felmentési idő ledolgozásával kapcsolatban bizonyítást nyert, hogy a felperes személyi körülményei alapján azt igénybe vette volna, amennyiben a munkáltató biztosítja.

A felperes október 13-án hallásvizsgálaton vett részt, amely megegyezik azzal a munkavállalói előadással, hogy azt az utasítást kapta az alperesi ügyvezetőtől, vizsgáltassa ki a fülét a hallásproblémájával kapcsolatban. Ezen ténylegesen részt vett, a vizsgálat megtörténtéről okirattal rendelkezik. A csatolt ügyeleti beosztás szerint a szeptember 24-étől kihúzásra került a felperes, október hónapra azonban nem, annak ellenére, hogy az előzetes beosztás szerint október 11-én ügyeletben volt. A felmondás szerint október 10-én a felperes munkaviszonya megszűnt, amennyiben pedig október 11. napján munkát végzett, abból az következik, hogy a felmondás nem történt meg. A bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az október 11-én kiállított javítási munkalapon a „M.L.” Kft. szerepel tekintettel arra, hogy az ügyeleti beosztásban a felperest feltüntették, az pedig nem volt vitás, hogy az alperessel állt fenn a munkaviszonya, így nyilvánvaló, hogy annak keretében látta el a tevékenységét. A bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a csatolt bizonyítékokat a maguk összességében értékelte és meggyőződése szerint bírálta el. Ennek megfelelően a tényállást az alperes által tett előadásra és előterjesztett bizonyítékokra alapítani nem tudta, ugyanakkor a felperes által előadottakat a fenti okfejtéssel alátámasztva tényként fogadta el. Megállapította, hogy a felperes részére az alperes a rendes felmondást 2008. szeptember 8-án nem adta át.

A bíróság a jogsértést értékelve az Mt. 100. §-ának (4) bekezdése szerint hat havi átlagkereset megfizetésére kötelezte a munkáltatót. Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Mf.20.876/2010/5. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét

helybenhagyta, és az alperest 28.000 forint másodfokú perköltség, valamint 80.000 forint fellebbezési eljárási illeték viselésére kötelezte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes által becsatolt felmondás azt tartalmazza, hogy a felmondási idő felére, 2008. szeptember 24. napjától kezdődően a munkaviszony megszűnése napjáig az alperesi ügyvezető a munkavégzési kötelezettség alól felmentette a felperest. Ehhez képest szintén az alperes ügyvezetője által írt 2008. október 10. napján kelt levélben az szerepel, hogy „emlékeztetem Önt, hogy 2008. szeptember 8-án ... tájékoztattam, az utolsó munkában töltött napja 2008. október 10. lesz.” Ezen két irat tartalma ellentmond egymásnak, melynek a bizonyítékok értékelésénél azért van kiemelkedő jelentősége, mert ezen ellentmondás a perben tanúvallomással és egyéb okirati bizonyítással nem orvosolható az alperes javára. A megyei bíróság megállapítása szerint jelentősége van azon körülménynek is, hogy az alperes, amikor fénymásolatban becsatolta a rendes felmondást, az eredeti példányt nem mutatta be a tárgyaláson. Kiemelendő, hogy a 2009. május 15-én kelt levél, mely részletesen tartalmazza, hogy az alperes mellékletként mely iratokat csatolta, a rendes felmondás eredeti példánya megküldéséről említést sem tesz. A munkaügyi bíróság helyesen állapította meg a tényállást abban a körben is, hogy a felperes 2008. október 11. napján az alperes alkalmazásában dolgozott. Ezt igazolja a M.L. kKt. által kiállított javítási munkalap, valamint az is, hogy Andrékó András alperes által sem vitatottan saját alkalmazottja volt, és a javítási munkalap szerint ketten végezték a tevékenységet. A bíróság osztotta a munkaügyi bíróság azon álláspontját, miszerint a per adatai alapján azt lehetett megállapítani, hogy a felmondást - amelyet a perben az alperes csak fénymásolatban csatolt - a munkavállalóval nem közölte. Az elsőfokú bíróság a jogviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményét helyesen vonta le, a másodfokú bíróság a jogsértés súlyát figyelembe véve még a viszonylag rövid munkaviszonyra tekintettel sem találta túlzottnak a hat havi átlagkeresetet. Ugyanakkor nagyobb mértéket sem talált megalapozottnak az összes körülmény mérlegelésére figyelemmel. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a felperes keresetének elutasítását kérte, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását oly módon, hogy a felperes keresetét három havi átlagkeresetre vonatkozó kártérítést, és a tizenöt napos kötelező felmentésre járó juttatást meghaladó részében utasítsa el. Az alperes álláspontja szerint mind az első-, mind a másodfokú bíróság a tényállást nem teljeskörűen derítette fel, azt hibásan állapította meg, a bizonyítékokat a felperes számára egyoldalúan értelmezve téves jogkövetkeztetésre jutott, ezzel megszegte a Pp. 206. §-ának (1) bekezdés rendelkezéseit. A bírósági eljárás során a munkáltatónak csak azt a tényt kellett bizonyítania, hogy 2008. szeptember 8-án felmondta a munkaviszonyt, és ehhez képest a felperes 2008. november 3-ai keresetindítása elkésett. A felülvizsgálati érvelés szerint a bizonyítást a bíróságok

sajátosan, a felperesi igényeknek megfelelően úgy folytatták le, hogy nem a konkrét bizonyítékoknak tulajdonítottak jelentőséget, hanem a munkáltató által hivatkozott életszerűségi követelményeknek. A rendelkezésre álló okiratok, tanúvallomások és az ügyvezető előadása kétséget kizáróan bizonyítják, hogy a munkáltató a felperes munkaviszonyát meg kívánta szüntetni. Az eredeti felmondás hiánya nem eredményezheti automatikusan az alperes pervesztését, ha egyéb bizonyítékok útján igazolni tudja a felmondás átadását. Az Mt. nem írja elő kötelezően, hogy a munkáltatói intézkedést milyen formában kell a munkavállaló tudomására hozni. A tanúk egyértelműen és aggálymentesen nyilatkoztak arról, hogy az „ominózus” 2009. (helyesen 2008.) szeptember hó elején, hétfői napon a felperes az alperes cég központi irodájából kijött, és felháborodva számolt be az őt ért jogsérelemlről. Az alperes úgy ítélte meg, hogy a bizonyítási terhét jelentő mindhárom résztételt, azaz a felmondási szándékot, a felmondási okirat elkészítését, meglétét, a felmondás felperesnek való átadását okiratokkal, tanúkkal, és félkénti előadással hitelesen és aggálymentesen bizonyította. A másodfokú ítélet indokolásában kiemelt körülmények tekintetében az alperes arra hivatkozott, hogy a 2008. október 11-ei munkavégzésnek a perben semmilyen jelentősége nincs. Az, hogy ezen a napon a munkavállaló tevékenykedett-e vagy sem, nem támasztja alá, vagy nem cáfolja azt, hogy 2008. szeptember 8-án kapott-e felmondást vagy sem. Ha ennek jelentősége lenne, úgy érthetetlenebb a bíróság ezzel kapcsolatos jogi okfejtése. A bíróság releváns bizonyítékként minősíti a M.L. Kft. 2008. október 11-ei munkalapját, amelyet a J.T. Kft.-től szerzett be. Ezt bizonyítékként annak ellenére elfogadta, hogy formailag ugyanolyan fénymásolati okiratról van szó, mint az alperes által becsatolt felmondás esetében. A munkalap nem azt tartalmazza, hogy a felperes 2008. október 11-én a vele perben álló F.T. részére munkát végzett, hanem azt támasztja alá, hogy a J.T. Kft. részére a M.L. Kft. nevű cég tevékenységet látott el, amelyben a felperes is közreműködött. Az alperes szerint az a körülmény, hogy A.A.-val mely cégnek állt fenn munkaviszonya, semmiben nem befolyásolja azt, hogy a felperes kivel áll munkaviszonyban, az pedig végképp nem, hogy 2008. szeptember 8-án a felmondás megtörtént-e. A jogsértés súlyát a „szűken vett” keresethez igazodóan kell értékelni, és „távolabb eső” munkáltatói magatartásokat súlyosító körülményként nem lehet figyelembe venni még akkor sem, ha esetlegesen azok meg is valósultak, mivel a hivatkozott kártérítés a felmondással kapcsolatos jogsérelemre vonatkozik. A munkavállaló mindössze két hónapig volt jövedelem nélkül a munkáltató „hibájából”, ezért az irányadó gyakorlattól jelentősen eltért az elsőfokú bíróság, amikor hat havi kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest. Álláspontja szerint az arányos mérték három hónapban lenne meghatározható. A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati

kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes állítása, miszerint 2008. szeptember 8-án a felperes részére a felmondás átadása megtörtént, ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg. A munkáltató intézkedésének eredeti példányát a bíróság többszöri felhívása ellenére nem csatolta, a felperes pedig vitatta az irat átadását, illetve az azon szereplő aláírást sajátjaként nem ismerte el. Mivel eredeti okirat nem állt rendelkezésére, így a szakértői bizonyítás is meghiúsult.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a tanúk az alperesi cég munkavállalói, az írásbeli bizonyítékokat pedig a munkáltató állította ki olyan módon, hogy azok keletkezésének időpontjai, illetve körülményei kétségesek. Ezen túlmenően a rendes felmondás elkészítésében közreműködő adminisztrátor, B.L. tanúvallomása során több alkalommal, erre irányuló kérdés mellett is azt állította, hogy az irat 2008. májusában készült (jegyzőkönyv, 8. oldal 5-, 7. bekezdés), és csupán utóbb módosította vallomását 2008. szeptemberi felmondást állítva. Mindezen bizonyítékok pedig nem alkalmasak az alperesi állítás alátámasztására. A felülvizsgálati kérelem azon érvelése, miszerint egyértelmű peradat, hogy az alperes a felperes munkaviszonyát meg akarta szüntetni, nem jelenti azt, hogy az a 2008. szeptember 8-ai időpontban történt meg.

A peradatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes 2008. október 11-én is munkát végzett, míg az alperes állítása szerint is a 2008. szeptember 8-ai felmondás október 10-ei utolsó munkában töltött napot rögzít. Amennyiben a felmondás valóban megtörtént volna, semmi sem indokolja, hogy a felperes 2008. október 11-én még ügyelet keretében munkát végezzen, különös tekintettel arra, hogy az elkövetkezendő napokban műtetre készült. E körben közömbös, hogy a munkavégzésre vonatkozó igazolást a M.L. Kft. állította ki, mivel ezen cég vezetése az alperesével megegyező volt, és az adminisztráció is közösen történt. Bizonyított, hogy 2008. október 11-én a felperes A.A.-val, az alperes alkalmazottjával párban végzett munkát, ami egyértelműen a munkaviszony fennállására utal. Az eljáró bíróságok helytállóan mérlegelték az alperesi jogsértés súlyát, és helyesen alkalmazták az Mt. 100. §-ának (4) bekezdésében foglaltakat a jogkövetkezmények értékelése során.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg az illetéket az adott ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles viselni.

Budapest, 2011. szeptember 7.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitel  l: Nn   tisztviselő